

Crynodeb o'r Cod Ymarfer a'r Rheoliadau ar gyfer Rhan 2 Deddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014

Deddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014

Mae'r Ddeddf hon am ddyfodol gofal cymdeithasol yng Nghymru.

Mae fersiwn Hawdd ei Darllen o'r Ddeddf ar wefan Llywodraeth Cymru.

Mae angen i bawb yng Nghymru wybod sut i wneud beth mae'r Ddeddf yn dweud.

Mae hyn yn golygu bod angen **Rheoliadau** a **Chod Ymarfer** ar y Ddeddf.

Rheolau yw'r **Rheoliadau**. Mae'r rheolau'n dweud beth sy'n **rhaid** gwneud.

Mae'r **Cod Ymarfer** yn disgrifio sut beth fydd gofal cymdeithasol. Mae rhai pethau yn y **Cod Ymarfer** yn gyngor da. Mae rhai pethau yn y **Cod Ymarfer** yn bethau y mae'n **rhaid** eu gwneud.

Mae'r Ddeddf yn dechrau yn Ebrill 2016.

Ysgrifennu'r Rheoliadau a'r Cod Ymarfer

Rydyn ni wedi gofyn i lawer o bobl beth ddylen ni ei roi yn y **Rheoliadau** a'r **Cod Ymarfer**.

Rydyn ni wedi ysgrifennu peth o'r **Rheoliadau** a'r **Cod Ymarfer**.

Nawr rydyn ni eisiau gwybod beth ydych chi'n meddwl.

Llun

2 Chwefror

2015

Llywodraeth Cymru
Welsh Government

Mae'n rhaid i chi ddweud wrthon ni beth ydych chi'n meddwl erbyn 2 Chwefror 2015.

Byddwn ni'n edrych ar y pethau rydych yn dweud wrthon ni.

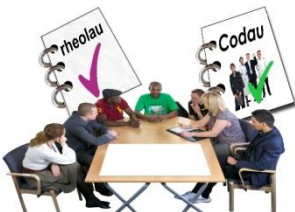
Yna byddwn yn mynd â'r **Rheoliadau** i Gynulliad Cenedlaethol Cymru ym Mai 2015.

Byddwn yn gofyn iddyn nhw gytuno i'r **Rheoliadau**.

Yna bydd gan bawb tan Ebrill 2016 i baratoi i wneud beth mae'r **Rheoliadau** yn dweud.

Rydyn ni dal yn ysgrifennu peth o'r **Rheoliadau** a'r **Cod Ymarfer** am rannau eraill o'r Ddeddf.

Byddwn yn gofyn i chi am y rhain ym Mai 2015.

Rydyn ni wedi ysgrifennu **Rheoliadau** a **Chod Ymarfer**.
Mae 5 pennod yn y **Cod Ymarfer**:

- Mae Pennod 1 am Lesiant
(adrannau 5, 6, 7 ac 8 o'r Ddeddf)

- Mae Pennod 2 am Gael gwybod beth sydd ei
angen ar bobl leol (gweler adran 14 o'r Ddeddf)

- Mae Pennod 3 am wasanaethau Ataliol

- Mae Pennod 4 am fusnesau Cymdeithasol
(adran 16 o'r Ddeddf)

- Mae Pennod 5 am Wybodaeth, cyngor a
chymorth (adran 17 o'r Ddeddf)

Llesiant

Mae **dyletswydd** newydd yn y Ddeddf.

Mae'n **rhaid** i unrhyw un sy'n gwneud pethau yn y Ddeddf hon wneud pethau y maen nhw'n meddwl bydd yn gwneud pobl yn fwy iach a hapus.

Mae'n **rhaid** iddyn nhw wneud hyn os bydd angen gofal a chefnogaeth ar rywun, neu os yw rhywun yn ofalwr sydd angen cefnogaeth.

Dydyn ni ddim yn gwneud unrhyw **Reoliadau**.

Rydyn ni wedi ysgrifennu ein syniadau am sut i wneud hyn.

Gallwch weld ein syniadau ym Mhennod 1 y Cod Ymarfer.

Mae'r **Cod Ymarfer** i'r gwasanaethau cymdeithasol. Ond bydd yn effeithio ar y GIG (NHS) a phawb arall sy'n darparu gwasanaethau. Bydd yn effeithio ar bobl sydd angen gwasanaethau hefyd.

Mae'n **rhaid** i Weinidogion Cymru ysgrifennu i lawr beth yw ystyr "mwy iach a hapus". Yr enw ar hyn yw datganiad lles. Mae'n rhaid iddyn nhw wneud hyn erbyn Ebrill 2016.

Rydyn ni'n gweithio gyda phobl i gytuno beth i'w roi yn y datganiad llesiant.

Cael gwybod beth sydd ei angen ar bobl lleol

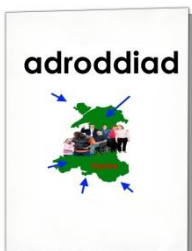

Mae'r Ddeddf yn dweud bod rhaid i gynghorau lleol a'r GIG (NHS) lleol gael gwybod beth sydd ei angen ar bobl lleol. Mae'n rhaid iddyn nhw gael gwybod am anghenion gofal a chefnogaeth. Yna mae'n rhaid iddyn nhw ei ysgrifennu i lawr mewn adroddiad.

Llywodraeth Cymru
Welsh Government

Gall Gweinidogion Cymru wneud rheolau am hyn.
Bydd y rheolau yn dweud:

- Mae'n rhaid i Weinidogion Cymru gael copi o bob adroddiad lleol

- Mae'n rhaid i gynghorau lleol a'r GIG (NHS) lleol wneud hyn bob 5 mlynedd.

- Mae'n rhaid i gynghorau lleol a'r GIG (NHS) lleol feddwl am y datganiad llesiant pan maen nhw'n ysgrifennu adroddiad

- Mae'n rhaid i bobl leol, gofalwyr, mudiadau gwirfoddol a chwmnïau preifat roi eu barn.

Yn ogystal â rheolau, rydyn ni wedi ysgrifennu am sut i gael gwybod beth sydd angen ar bobl leol. Mae hyn ym Mhennod 2 y Cod Ymarfer.

Y rheswm dros gael gwybod beth sydd ei angen ar bobl leol yw i'r cyngor lleol a'r GIG (NHS) lleol allu cynllunio'n dda.

Byddwn ni'n gwneud rheolau ar sut mae'n **rhaid** i'r cyngor lleol a'r GIG (NHS) lleol weithio gyda'i gilydd i gael gwybod beth sydd ei angen ar bobl leol.

Gwasanaethau ataliol

Mae'n **rhaid** i wasanaethau cymdeithasol ddarparu gwasanaethau sy'n helpu pobl pan fydd angen ychydig bach o help arnyn nhw, i stopio'u hanghenion rhag mynd yn fwy.

Mae'n rhaid i'r cyngor lleol a'r GIG (NHS) lleol weithio allan

- pa wasanaethau sydd angen

- faint o bobl sydd angen y gwasanaethau

Busnesau cymdeithasol

Mae'n rhaid i gynghorau lleol **hyrwyddo** gwasanaethau fel rhain:

- mudiadau sy'n cael eu rhedeg gan bobl sydd ddim yn cadw elw iddyn nhw'u hunain

- mudiadau lle mae pawb yn gyfartal

- gwasanaethau sy'n cynnwys pobl wrth ddylunio a rhedeg y gwasanaethau

- gwasanaethau sy'n cael eu rhedeg gan fudiadau fel elusennau a mudiadau gwirfoddol

Rydyn ni'n credu bod y gwasanaethau hyn yn rhoi mwy o lais a mwy o reolaeth i bobl sy'n defnyddio'r gwasanaethau.

Rydyn ni wedi ysgrifennu **Rheoliadau**.
Mae'r **Rheoliadau** yn dweud:

- Pa weithgareddau sy'n cael eu cynnwys

- Sut i benderfynu a yw rhywbeth yn:

- Fenter gymdeithasol
- Menter gydweithredol
- Mudiad Trydydd Sector; a

- Sut i benderfynu pa bobl sy'n cael eu cynnwys

Rydyn ni wedi ysgrifennu Pennod 4 o'r **Cod Ymarfer**.
Bydd y bennod am

- Gyd-gynhyrchu. Mae hyn yn golygu y bydd pobl sy'n rhedeg gwasanaethau ac aelodau'r cyhoedd yn gweithio gyda'i gilydd.

- Mesur llwyddiant. Mae hyn yn golygu gweithio allan beth sy'n bwysig, ac os yw'n digwydd.

- Creu'r amgylchedd iawn. Mae hyn yn golygu newid sut rydyn ni'n meddwl a sut rydyn ni'n gwneud pethau.

- Tendre a chaffael. Mae hyn yn golygu dewis a phrynu gwasanaethau.

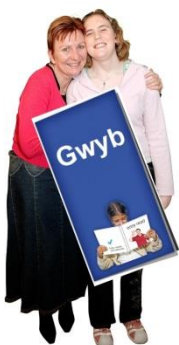
- Cydweithio. Mae hyn yn golygu mudiadau a gwasanaethau yn gweithio gyda'i gilydd.

Gwybodaeth, cyngor a chymorth

Mae'r Ddeddf yn dweud bod **rhaid** i gynghorau lleol gael gwasanaeth sy'n gwneud yn siŵr bod

- pobl yn cael gwybodaeth a chynghor am ofal a chefnogaeth

- pobl yn cael help i gael gofal a chefnogaeth

Mae'r Ddeddf yn dweud bod rhaid i'r gwasanaeth ddweud wrth bobl:

- Sut mae gofal a chefnogaeth yn gweithio

- Gofal a chefnogaeth y gall pobl leol eu defnyddio

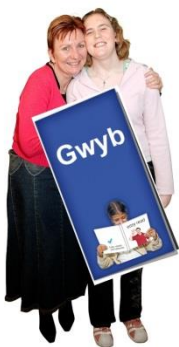
- Sut i gael gofal a chefnogaeth

- Beth i wneud os ydych chi'n credu nad ydych chi neu rywun arall yn ddiogel

Bydd y gwasanaeth hwn yn bwysig iawn. Bydd yn:

- y lle cyntaf i bobl fynd i gael gwybodaeth a chyngor

- bydd yn hawdd i bawb ei ddefnyddio

- bydd yn rhan o weithio allan pa help sydd angen ar rywun

- bydd yn helpu pobl i gael atebion

Bydd y gwasanaeth hwn yn golygu bod mwy o bobl yn cael help yn gyflym. Mae hyn yn golygu bydd angen cynllun gofal a chefnogaeth ar lai o bobl.

Ni fydd unrhyw **Reoliadau** am hyn.

Bydd Pennod 5 y **Cod Ymarfer** yn dweud sut beth fydd y gwasanaeth:

- hawdd i bawb ei ddefnyddio

- yr un gwasanaeth da i Gymru i gyd

- staff sy'n gwneud eu gwaith yn dda

- gall cyngorau lleol redeg gwasanaeth gyda'i gilydd

- mae'n rhaid i'r gwasanaeth ddweud wrth bobl am iechyd, cwmnïau preifat, busnesau cymdeithasol, elusennau a grwpiau cymunedol

- cael gwybod beth sydd angen ar bob person, a chadw gwybodaeth y person yna'n ddiogel

- casglu gwybodaeth am sut mae'r gwasanaeth yn cael ei ddefnyddio. Bydd rheolwyr yn defnyddio'r wybodaeth i wirio bod y gwasanaeth yn dda ac i gynllunio ar gyfer y dyfodol.